

Üniversite Öğrencilerinin Spor ve Farklı Değişkenlere Göre Vefakârlık ve Kindarlık Durumlarının İncelenmesi

An Investigation of University Students' Sports and Their Loyalty and Vindictiveness According to Different Variables

Bülent TATLISU¹

Muhammed Enes KAN²

İzzet UÇAN³

Murat TURAN⁴

¹Bayburt Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi, Bayburt, Türkiye

²Bayburt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Ulaştırma Hizmetleri, Bayburt, Türkiye

³Atatürk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi Ve Spor Erzurum, Türkiye

⁴Erzurum Teknik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, Erzurum, Türkiye

öz

Bu çalışmada Bayburt Üniversitesi'nin farklı fakültelerinde eğitimine devam eden üniversite öğrencilerinin kindarlık duygu durumları ile vefakârlık düzeylerinde sporun ve farklı değişkenlerin etkisinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Genel tarama modeli ile gerçekleştirilen araştırmanın örneklem grubunu 2021-2022 öğretim yılı bahar yarıyılında eğitimini sürdüren ve farklı fakültelerde öğrenim gören 175 kadın, 159 erkek olmak üzere toplam 334 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı ise araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu ile Kindarlık Duygu Durumu Ölçeği ve Vefakârlık Düzeyi Ölçeği'nden oluşmaktadır. Veriler SPSS 26.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Bağımsız değişkenin kategori sayısına bağlı olarak ikili gruplarda bağımsız örneklem t testi, çoklu gruplarda ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile Posthoc testlerinden Tukey testi kullanılmıştır. Sonuçlar .05 anlamlılık düzeyine göre yorumlanmıştır. Araştırmada öğrencilerin vefakârlık düzeylerini cinsiyetin, spor yapma durumunun, yaş değişkeninin, sınıf düzeyinin, spor türünün, sporculuk süresinin ve eğitim gördükleri fakültenin etkilediği, kindarlık duygu durumunu cinsiyetin, sınıf düzeyinin ve eğitim gördüğü fakültenin etkilediği; spor yapma durumunun, yaş değişkeninin, spor türünün, sporculuk süresinin ise etkilemediği tespit edilmiştir. Sonuç olarak sporun üniversite öğrencilerinde hem vefakârlık hem de kindarlık duygu durumunda herhangi bir anlam ifade etmediği görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Spor ve kindarlık, spor ve vefakârlık, duygu ve davranış

ABSTRACT

In this study, it was aimed to reveal the effects of sports and different variables on grudge moods and loyalty levels of the undergraduates who have been studying in various faculties at Bayburt University. The sample group of the research with the general survey model consists of a total of 334 students, 175 women and 159 men, studying at different faculties in the spring semester of the 2021- 2022 academic year. The data collection tool consists of the Personal Information Form created by the researchers, the Resentment Mood Scale and the Loyalty Level Scale. The data were analyzed with SPSS 26.0 for Windows package program. Independent Samples T-Test was used in paired groups, and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) and Tukey's Test from Post-Hoc tests were used in multiple groups, depending on the number of categories of the independent variable. The results were interpreted considering the .05 significance level. In the study, it was determined that the level of loyalty of the students was affected by gender, sports status, age variable, class level, type of sport, duration of sportsmanship and the faculty they studied. Gender, class level and faculty of education affect the grudge mood; It was determined that the status of doing sports, age variable, type of sport and duration of sportsmanship did not affect, it. As a result, it was seen that sports did not make any sense in terms of both loyalty and vindictiveness in university students.

Keywords: Sport and vindictive, sport and loyalty, emotion and behavior

Geliş Tarihi/Received: 23.09.2022
Kabul Tarihi/Accepted: 01.03.2024
Yayın Tarihi/Publication Date: 30.03.2024

Sorumlu Yazar/Corresponding author:
Bülent TATLISU

E-mail: btatlisu@bayburt.edu.tr

Cite this article: Tatlisu, B., Kan, M. E., Uçan, İ., & Turan, M. (2024). An investigation of university students' sports and their loyalty and vindictiveness according to different variables. *Educational Academic Research*, 52, 161-175.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.

Giriş

Sosyal bir varlık olan insanın kişiliğine dayalı davranışları sadece kendisini değil, içinde yaşadığı toplumu da etkiler. Kişilerin fiziksel ve zihinsel özellikleri, bulunduğu çevre ile olan ilişkileri sonucunda anlam ve işlevsellik kazanır. İnsanlara olumlu kişilik özellikleri kazandıran ahlaki ve dini değerlerden biri olan vefa, iyilikleri unutmamak, iyilik yapanlara iyilik yapmak ve en azından iyilik ve iyiliği hatırlamaktır (Yeğin, 2017). Başka bir deyişle vefakârlık, kişinin hem düşüncelerine hem de eylemlerine yansıyan bir kavram olarak tanımlanmıştır (Merriam & Webster, 2017). Nitekim Arapça bir kelime olan vefanın kökenine ve özüne bakıldığında; tam, bütün, eksiksiz, yerine getiren, sadakat, azim, bağlılık, itaat, hizmet, doğruluk ve fedakârlık vefa ile eş anlamlı olarak gösterilmektedir (Mutçalı, 1995).

Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlüğünde (2022) kindarlık, "birinden intikam alma arzusu, kindar olma durumu" olarak tanımlanmaktadır. Uluslararası literatürde kin kelimesi bir kişinin geçmişte yaptıklarından dolayı duyduğu öfke veya hoşlanmama duygusu olarak tanımlanmaktadır (Kıral & Nayır, 2019). Kindarlık, kişinin bir başka kişiye zarar verme kararlılığı sonucunda ağır bir karşılık alma ihtimali bile olsa, herhangi bir nedene ihtiyaç duymadan bir başkasına zarar verme isteğidir (Marcus ve ark., 2014; Yılmaz, 2019). Kişilerin hem iç hem de dış faktörlerden etkilenmesinde büyük önem taşımaktadır (Namlı & Buzdağlı, 2020). Kötülüğü psikopatolojiyle ilgili gören araştırmacılar da literatürde yer almaktadır (Rogier & Garofalo, 2017). Literatürde yapılan bir çalışmada, kin tutmanın bağımsız bir kişilik özelliği olduğu tespit edilmiştir (Moyer ve ark., 2017). Velotti ve arkadaşlarının (2017) antisosyal sınır çizgisi narsistik kişilik bozukluklarının, başkalarıyla ilişki kurma sorunlarıyla ilişkili olduğunun belirttiği çalışmada bu patolojilerin kindarlıkla arasındaki ilişkileri tespit etmeye çalışan araştırmaların azlığından bahsetmiştir. Yılmaz ise suçlu insanlar üzerinde yaptığı çalışmada kincilik ile antisosyal davranış bozukluğu arasında yüksek pozitif bir ilişki olduğunu tespit etmiştir (Yılmaz, 2019). Kindarlığın affetme davranışı ile olan ilişkisini araştıran Berry ve arkadaşları kindarlığın öç almaya yönelik motivasyonu artmasına aracılık ettiği sonucuna ulaşmıştır (Berry ve ark., 2005). Gündüz ve Balıyer ödül ve cezalar üzerine yaptıkları çalışmada çocuklara uygulanan cezaların kin, öfke ve intikam duygularını artırdığını tespit etmiştir (Gündüz & Balıyer, 2011). Özkul ve arkadaşları ise öğretmenler üzerinde gerçekleştirdikleri çalışmada kindarlığın örgütsel yabancılaşmayı artırdığı sonucuna ulaşmıştır (Özkul ve ark., 2022).

Vefakârlık ve kindarlık duyguları, durumdan duruma

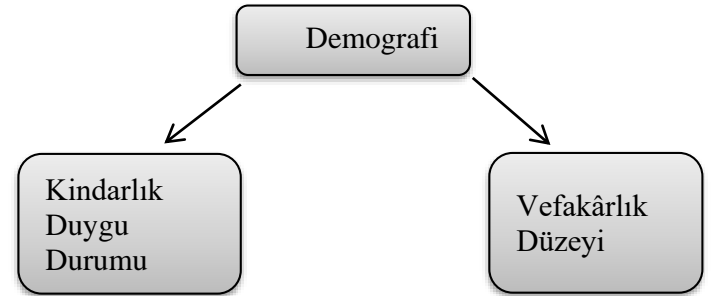
değişebilmektedir. Bir insan bazı durum, olay, olgu ve kişilere vefakâr bir yaklaşım sergilerken, kendi değer ve düşüncelerine ters düşen durum ve olaylarda kişilere karşı oldukça kindar olabilmektedir. Kişinin ailesi, sosyal çevresi, sosyo-ekonomik durumu ve yaşam tarzı bu duygularını etkileyebilmektedir. Bu nedenle üniversite öğrencilerinin vefakârlık ve kindarlık durumları, kişiliklerini, tutum ve davranışlarını olumlu veya olumsuz yönde etkileyerek onların ideallerini, etik değerlerini ve yaşam biçimlerini şekillendirmektedir. Sorun bilinen sosyolojik ve psikolojik etkileri literatürde birçok kez gençlerde olumlu yönde etki meydana getirdiği belirtilmiştir.

Bu doğrultuda, üniversitede öğrencilerinin, ekonomi, eğitim, sağlık, güvenlik, teknoloji, kültür, spor ve benzeri birçok alanda geleceğimize yön vereceklerinden dolayı onların vefakârlık ve kindarlık durumuna karşı tutum ve davranış düzeylerinde sorunun etkisini incelemek amacıyla bu çalışma yapılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Tarama modellerinden genel tarama modelinde gerçekleştirilen bu araştırma katılımcı sayısının çok olduğu evren hakkında genelleme bir yorum yapmak için alınacak grubun üzerinden yapılan taramalardır (Karasar, 1984; Creswell, 2013).

Şekil 1.

Araştırmada İncelenen Özellikler

Araştırma da değişkenler arasındaki ilişkileri değerlendirmeye yönelik olarak oluşturulan hipotezler aşağıda sıralanmıştır;

H1: Öğrencilerin cinsiyetleri kindarlık duygu durumu ile vefakârlık düzeyini etkilemektedir.

H2: Öğrencilerin spor yapma durumları kindarlık duygu durumu ile vefakârlık düzeyini etkilemektedir.

H3: Öğrencilerin yaş durumları kindarlık duygu durumu ile vefakârlık düzeyini etkilemektedir.

H4: Öğrencilerin sınıf durumları kindarlık duygu durumu ile vefakârlık düzeyini etkilemektedir.

H5: Öğrencilerin yapmış oldukları spor türü kindarlık duygu durumu ile vefakârlık düzeyini etkilemektedir.

H6: Öğrencilerin kaç yıldır spor yaptıkları kindarlık duygu durumu ile vefakârlık düzeyini etkilemektedir.

H7: Öğrencilerin eğitim gördükleri fakülteleri kindarlık duygu durumu ile vefakârlık düzeyini etkilemektedir.

Araştırma Grubu

Araştırma grubu Spor Bilimleri, İktisadi ve İdari Bilimler, Sağlık Bilimleri, Eğitim ve Mühendislik Fakültesinden tesadüfi yöntem ile seçilmiş 175 kadın, 159 erkek toplam 334 öğrenciden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Gerekli izinler aldıktan sonra fakülteye giderek öğrencilere anketlerin açıklaması yapılarak rahat bir şekilde cevap vermelerine yardımcı olmuştur. Anket üç bölümden oluşmakta. Bunlar;

Kişisel Bilgi Formu: Öğrencilere ilişkin kişisel bilgileri toplamak amacıyla; cinsiyet, yaş, spor yapma durumu, eğitim gördüğü fakülte, sınıfı, yapmış olduğu spor türü, spor süresi gibi araştırmacı tarafından hazırlanan sorularından oluşmaktadır.

Kindarlık Duygu Durumu Ölçeği: Ersanlı ve Göksü (2018) tarafından geliştirilen, "Kindarlık Duygu Durumu" (KDÖ) ölçeği toplam 21 madde 4 alt boyut ve 5'li Likert biçiminde puanlanmaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha Değeri ($\alpha = 0,92$) olarak bulunmuştur. Bu araştırmada elde edilen Cronbach Alpha değeri ($\alpha = 0,84$) olarak tespit edilmiştir.

Vefakârlık Ölçeği: Yeğin (2017) tarafından geliştirilen "Vefakârlık Ölçeği", 36 madde 7 alt boyuttan oluşan, 5'li Likert biçimindedir. Ölçeğin Cronbach Alpha Değeri $\alpha = 0,98$ 'dir. Yeğin tarafından yapılan ölçeğin Cronbach Alpha Değeri ($\alpha = 0,91$)'dir. Çalışmamızda yapılan istatistik sonucu elde edilen Cronbach Alpha değeri ise ($\alpha = 0,95$) olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Verilerin analizine geçmeden önce, analizlerle ilgili normallik ve homojenlik gibi varsayımlar denetlenmelidir. Buna göre hangi varsayımların sağlandığı istatistiksel olarak ifade edilmeli ve daha sonra araştırmacı bu bilgiler ışığında kullanmaya karar verdiği analiz tekniklerini belirtmelidir (Tozoğlu & Dursun, 2020).

Araştırmaya katılan öğrencilerden toplanan veriler, "SPSS v26.0" programı ile istatistiksel analizleri yapılmıştır. Elde edilen verilerin normallik testi yapılmış olup, bu doğrultuda

verilerin normal dağıldığı tespit edildi. Katılımcıların kişisel durumlarını saptamak için frekans analizi, cinsiyetleri ve spor yapma durumları değişkenlerine göre kindarlık duygu durumları ile vefakârlık düzeylerinin karşılaştırılmasında bağımsız gruplarda t-testi, tek yönlü varyans analizi ve bu analiz sonucunda anlamlı farkın hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek için Tukey testi uygulandı ve anlamlılık düzeyi ($p < 0,05$) alındı.

Bulgular

Tablo 1.

Katılımcıların Demografik Değişkenlerine İlişkin Bilgiler

		(N)	(%)
Cinsiyet	Erkek	159	47,6
	Kadın	175	52,4
Spor Yapma Durumu	Spor Yapıyorum	178	53,3
	Spor Yapmıyorum	156	46,7
Yaş	17-19 yaş	52	15,6
	20-22 yaş	206	61,7
	23-25 yaş	58	17,4
	26 yaş ve üzeri	18	5,4
	Spor Bilimleri Fakültesi	147	44,0
Eğitim Gördüğünüz Fakülte	Sağlık Bilimleri Fakültesi	66	19,8
	Eğitim Fakültesi	57	17,1
Sınıfınız	Mühendislik Fakültesi	33	9,9
	İktisadi ve İdari Bilimler Fak.	31	9,3
	1. Sınıf	75	22,5
	2. Sınıf	105	31,4
	3. Sınıf	81	24,3
Yapmış Olduğunuz Spor Türü	4. Sınıf	73	21,9
	Takım Sporları	92	27,5
Kaç Yıldır Spor Yapıyorsunuz?	Bireysel Spor	86	25,7
	Spor Yapmıyorum	156	46,7
	1-3 yıl	66	19,8
Kaç Yıldır Spor Yapıyorsunuz?	4-6 yıl	69	20,7
	7-9 yıl	43	12,9
	Spor Yapmıyorum	156	46,7
	Toplam	334	100

Tablo 1'de öğrencilerin cinsiyet değişkenine bakıldığında 159 (%47,6) öğrencinin erkek ve 175 (%52,4) öğrencinin kadın olduğu; Spor yapma durumu değişkenine göre 178 kişinin (%53,3) spor yaptığı ve 156 kişinin (%46,7) spor yapmadığı; Yaş durumlarına göre en fazla katılım 20-22 yaş aralığında 206 (%61,7) olup, en düşük sayıda katılım ise 26 yaş ve üzeri 18 (%5,4) olduğu; Eğitim gördüğü fakülte değişkenine göre en yüksek katılım 147 kişi ile (%44,0) Spor Bilimleri Fakültesi olurken en düşük katılımın 31 (%9,3) kişi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi olduğu; Sınıf değişkeni incelendiğinde en yüksek katılımın 105 kişi ile (%31,4) 2. Sınıf öğrencileri

oluştururken, en düşük katılım ise 73 (%21,9) kişi ile 4. Sınıf öğrencilerinden oluştuğu; Spor türü değişkenine bakıldığında en fazla katılım 156 kişi ile (%46,7) spor yapmayan katılımcılar oluştururken en düşük katılım ise 86 kişi ile (%25,7) bireysel spor yapan öğrencilerden oluştuğu;

Spor yılı değişkenine bakıldığı zaman en yüksek katılımın 156 kişi ile (%46,7) spor yapmayan katılımcılardan oluşurken, en düşük katılım ise 43 kişi ile (%12,9) 7-9 yıl arası spor yapan katılımcılardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 2.

Katılımcıların Kindarlık Duygu Durumları İle Vefakârlık Düzeylerinin Toplam Puanlarının Normallik Dağılım Testi (Skewness- Kurtosis)

Ölçek	Skewness			Kurtosis		
	N	Statistic	Std. Hata	Statistic	Std. Hata	
Kindarlık Duygu Durumu	182	- 1,042	,133	1,143	,266	
Vefakârlık Düzeyi	182	,808	,133	,746	,266	

Tablo 2 incelendiğinde kindarlık duygu durumu ve Vefakârlık düzeyleri toplam puanlarının normallik dağılımına bakıldığında, Tabaschnick ve Fidell (2013) "Ölçeklerde çarpıklık ve basıklık katsayılarının (-1,5, +1,5) değer

aralığında olması durumunda, verilerin normal dağılım sergileyeceğini" belirtmektedir. Bu bağlamda çalışmamızda ortaya çıkan verilerin basıklık ve çarpıklık değerlerinin normal dağılım gösterdiği görülmektedir.

Tablo 3.

Katılımcıların Kindarlık Duygu Durumları İle Vefakârlık Düzeylerinin Alt Boyut Ve Toplam Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	X	SS	t	p
Vefakârlık Düzeyleri	Vefakârlığa İnanma	Erkek	159	4,14	,826	-1,096	,274
		Kadın	175	4,24	,795		
	Sözünde Durma	Erkek	159	4,34	,789	-2,276	,023*
		Kadın	175	4,51	,623		
	Yakınlara Vefa	Erkek	159	4,26	,744	-1,113	,266
		Kadın	175	4,35	,652		
	Yurttaşlık Değerlerine Vefa	Erkek	159	4,22	,952	-1,041	,299
		Kadın	175	4,33	,888		
	Milli Değerlere Vefa	Erkek	159	4,46	,780	-1,418	,157
		Kadın	175	4,58	,754		
Arkadaşlara Vefa	Erkek	159	4,30	,740	-,661	,509	
	Kadın	175	4,36	,692			
Sadakat	Erkek	159	4,27	,883	-,222	,824	
	Kadın	175	4,29	,944			
Vefakârlık Toplam	Erkek	122	4,27	,679	-1,406	,161	
	Kadın	60	4,37	,589			
Kindarlık Duygu Durumu	İntikam Alma	Erkek	122	2,69	1,001	4,718	,001*
		Kadın	60	2,20	,852		
	Küçük Düşürme İsteği	Erkek	122	3,16	,785	-,092	,927
		Kadın	60	3,17	,712		
	Affetmeme	Erkek	122	3,04	,631	,555	,579
		Kadın	60	3,00	,569		
	Yapılan kötülüğü unutmama	Erkek	122	2,19	1,104	3,546	,003*
		Kadın	60	1,77	1,059		
	Kindarlık Toplam	Erkek	122	2,83	,691	3,243	,007*
		Kadın	60	2,60	,594		

(p<0.05) *

Tablo 3'te öğrencilerin cinsiyetlerine göre vefakârlık ölçeğinde sözünde durma alt boyutu ($p=0,023$) ile kindarlık duygu durumu ölçeğinde intikam alma ($p=0,001$) ve yapılan kötülüğü unutmama alt boyutunda ($p=0,003$) ve kindarlık

toplamında ($p=0,007$) anlamlı farklılıklar olduğu; ölçeklerin diğer alt boyutlarında herhangi bir anlam olmadığı ($p>0,05$) görülmektedir.

Tablo 4.

Katılımcıların Kindarlık Duygu Durumları İle Vefakârlık Düzeylerinin Alt Boyut Ve Toplam Puanlarının Spor Yapma Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Spor Yapma Durumu	n	X	SS	t	p
Vefakârlık Düzeyleri	Vefakârlığa İnanma	Spor Yapıyorum	178	4,07	,892	-3,096	,002*
		Spor Yapmıyorum	156	4,34	,680		
	Sözünde Durma	Spor Yapıyorum	178	4,35	,805	-2,239	,023*
		Spor Yapmıyorum	156	4,52	,575		
	Yakınlara Vefa	Spor Yapıyorum	178	4,27	,760	-1,029	,304
		Spor Yapmıyorum	156	4,35	,619		
	Yurttaşlık Değerlerine Vefa	Spor Yapıyorum	178	4,18	,992	-1,041	,299
		Spor Yapmıyorum	156	4,39	,818		
	Milli Değerlere Vefa	Spor Yapıyorum	178	4,43	,824	-2,051	,041*
		Spor Yapmıyorum	156	4,62	,687		
Arkadaşlara Vefa	Spor Yapıyorum	178	4,29	,763	-1,210	,227	
	Spor Yapmıyorum	156	4,38	,654			
Sadakat	Spor Yapıyorum	178	4,28	,950	-,059	,953	
	Spor Yapmıyorum	156	4,28	,874			
Vefakârlık Toplam	Spor Yapıyorum	178	4,25	,702	-2,059	,040*	
	Spor Yapmıyorum	156	4,40	,540			
Kindarlık Duygu Durumu	İntikam Alma	Spor Yapıyorum	178	2,45	,964	,390	,697
		Spor Yapmıyorum	156	2,40	,947		
	Küçük Düşürme İsteği	Spor Yapıyorum	178	3,14	,820	-,628	,530
		Spor Yapmıyorum	156	3,19	,655		
	Affetmeme	Spor Yapıyorum	178	3,04	,605	,771	,441
		Spor Yapmıyorum	156	2,99	,593		
	Yapılan kötülüğü unutmama	Spor Yapıyorum	178	2,00	1,089	,504	,614
		Spor Yapmıyorum	156	1,94	1,114		
Kindarlık Toplam	Spor Yapıyorum	178	2,72	,664	,343	,732	
	Spor Yapmıyorum	156	2,69	,637			

($p<0,05$) *

Tablo 4'te araştırma grubunun spor yapma durumlarına göre vefakârlık ölçeğinde vefakârlığa inanma ($p=0,002$), sözünde durma ($p=0,023$), milli değerlere vefa ($p=0,041$) alt boyutları ile vefakârlık ölçeği toplamında ($p=0,040$) anlamlı farklılıklar olduğu; diğer alt boyutlarda ve kindarlık duygu durumu ölçeği alt boyutlarında herhangi bir anlam olmadığı ($p>0,05$) görülmektedir.

Tablo 5.

Katılımcıların Kindarlık Duygu Durumları İle Vefakârlık Düzeylerinin Alt Boyut Ve Toplam Puanlarının Yaş Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Yaş	n	X	SS	F	p	Anlamlı Fark
Vefakârlık Düzeyleri	Vefakârlığa İnanma	17-19 yaş	52	4,23	,769	1,366	,253	
		20-22 yaş	206	4,20	,837			
		23-25 yaş	58	4,06	,829			
		26 yaş ve üzeri	18	4,48	,407			
	Sözünde Durma	17-19 yaş	52	4,64	,701	1,613	,186	
		20-22 yaş	206	4,30	,719			
		23-25 yaş	58	4,32	,773			
		26 yaş ve üzeri	18	4,74	,237			
	Yakınlara Vefa	17-19 yaş	52	4,37	,584	1,657	,176	
		20-22 yaş	206	4,30	,703			
		23-25 yaş	58	4,18	,812			
		26 yaş ve üzeri	18	4,57	,457			
	Yurttaşlık Değerlerine Vefa	17-19 yaş	52	4,20	,978	,834	,476	
		20-22 yaş	206	4,30	,896			
		23-25 yaş	58	4,18	,928			
		26 yaş ve üzeri	18	4,54	,997			
	Milli Değerlere Vefa	17-19 yaş	52	4,65	,639	1,958	,120	
		20-22 yaş	206	4,51	,788			
		23-25 yaş	58	4,36	,841			
		26 yaş ve üzeri	18	4,76	,517			
	Arkadaşlara Vefa	17-19 yaş	52	4,35	,714	,609	,609	
		20-22 yaş	206	4,31	,717			
		23-25 yaş	58	4,33	,773			
		26 yaş ve üzeri	18	4,54	,469			
Sadakat	17-19 yaş	52	4,15	,945	1,212	,305		
	20-22 yaş	206	4,25	,967				
	23-25 yaş	58	4,43	,718				
	26 yaş ve üzeri	18	4,47	,711				
Vefakârlık Toplam	17-19 yaş	52	4,34	,538	1,360	,255		
	20-22 yaş	206	4,32	,649				
	23-25 yaş	58	4,24	,690				
	26 yaş ve üzeri	18	4,59	,317				
Kindarlık Duygu Durumu	İntikam Alma	17-19 yaş	52	2,50	,962	1,526	,208	
		20-22 yaş	206	2,45	,961			
		23-25 yaş	58	2,41	,984			
		26 yaş ve üzeri	18	1,97	,666			
	Küçük Düşürme İsteği	17-19 yaş	52	3,26	,659	1,218	,303	
		20-22 yaş	206	3,19	,753			
		23-25 yaş	58	3,02	,810			
		26 yaş ve üzeri	18	3,06	,679			
	Affetmeme	17-19 yaş	52	3,00	,595	,905	,439	
		20-22 yaş	206	3,04	,608			
		23-25 yaş	58	2,93	,618			
		26 yaş ve üzeri	18	3,16	,400			
Yapılan kötülüğü unutmamama	17-19 yaş	52	2,10	1,187	1,595	,359		
	20-22 yaş	206	1,99	1,108				
	23-25 yaş	58	1,95	1,067				
	26 yaş ve üzeri	18	1,46	,706				
Kindarlık Toplam	17-19 yaş	52	2,77	,655	1,077	,359		
	20-22 yaş	206	2,73	,663				
	23-25 yaş	58	2,64	,653				
		26 yaş ve üzeri	18	2,50	,449			

Tablo 5'te araştırma grubunun yaş durumu değişkenlerine göre vefakârlık düzeyi ölçeği ve kindarlık duygu durumları

ölçeği alt boyutlarında istatistiksel açıdan herhangi bir anlamlı farkın olmadığı ($p>0,05$) görülmektedir.

Tablo 6.

Katılımcıların Kindarlık Duygu Durumları İle Vefakârlık Düzeylerinin Alt Boyut Ve Toplam Puanlarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Sınıf Düzeyi	n	X	SS	F	p	Tukey
Vefakârlık Düzeyleri	Vefakârlığa İnanma	(a) 1. Sınıf	75	4,42	,653	2,795	,040*	a>b
		(b) 2. Sınıf	105	4,10	,822			
		(c) 3. Sınıf	81	4,11	,940			
		(d) 4. Sınıf	73	4,19	,750			
	Sözünde Durma	1. Sınıf	75	4,59	,556	2,070	,104	
		2. Sınıf	105	4,32	,710			
		3. Sınıf	81	4,36	,806			
		4. Sınıf	73	4,22	,728			
	Yakınlara Vefa	1. Sınıf	75	4,42	,542	,990	,398	
		2. Sınıf	105	4,24	,745			
		3. Sınıf	81	4,30	,713			
		4. Sınıf	73	4,28	,752			
	Yurttaşlık Değerlerine Vefa	1. Sınıf	75	4,41	,839	1,059	,367	
		2. Sınıf	105	4,16	,969			
		3. Sınıf	81	4,28	,957			
		4. Sınıf	73	4,30	,879			
	Milli Değerlere Vefa	1. Sınıf	75	4,70	,576	2,037	,109	
		2. Sınıf	105	4,43	,812			
3. Sınıf		81	4,45	,863				
4. Sınıf		73	4,54	,746				
Arkadaşlara Vefa	1. Sınıf	75	4,44	,584	,947	,418		
	2. Sınıf	105	4,27	,753				
	3. Sınıf	81	4,29	,776				
	4. Sınıf	73	4,35	,709				
Sadakat	1. Sınıf	75	4,24	1,010	,558	,643		
	2. Sınıf	105	4,20	,920				
	3. Sınıf	81	4,35	,823				
	4. Sınıf	73	4,34	,905				
Vefakârlık Toplam	1. Sınıf	75	4,45	,457	2,857	,057		
	2. Sınıf	105	4,23	,666				
	3. Sınıf	81	4,31	,704				
	4. Sınıf	73	4,33	,656				
Kindarlık Duygu Durumu	İntikam Alma	(a) 1. Sınıf	75	2,46	,940	2,857	,037*	b>d
		(b) 2. Sınıf	105	2,62	1,036			
		(c) 3. Sınıf	81	2,31	,941			
		(d) 4. Sınıf	73	2,24	,815			
	Küçük Düşürme İsteği	(a) 1. Sınıf	75	3,32	,746	3,347	,019*	a>c
		(b) 2. Sınıf	105	3,25	,690			
		(c) 3. Sınıf	81	3,00	,745			
		(d) 4. Sınıf	73	3,07	,792			
	Affetmeme	1. Sınıf	75	3,01	,596	,885	,449	
		2. Sınıf	105	3,09	,635			
		3. Sınıf	81	2,95	,614			
		4. Sınıf	73	3,00	,528			
Yapılan kötülüğü unutmama	1. Sınıf	75	2,10	1,214	1,364	254		
	2. Sınıf	105	2,07	1,155				
	3. Sınıf	81	1,83	,964				
	4. Sınıf	73	1,86	1,024				
Kindarlık Toplam	1. Sınıf	75	2,77	,672	3,065	,028		
	2. Sınıf	105	2,83	,711				
	3. Sınıf	81	2,59	,611				
	4. Sınıf	73	2,60	,545				

(p<0.05) *

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların sınıf düzeyi durumu değişkenlerine göre vefakârlık düzeyi ölçeği vefakârlığa inanma alt boyutu (p=0.040) ile kindarlık duygu durumları ölçeği intikam alma (p=0,037) ve küçük düşürme isteği

(p=0,019) alt boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu ve sınıf düzeyinin diğer alt boyutları etkilemediği (p>0,05) görülmektedir.

Tablo 7.

Katılımcıların Kindarlık Duygu Durumları İle Vefakârlık Düzeylerinin Alt Boyut Ve Toplam Puanlarının Yapmış Olduğunuz Spor Türü Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Yapmış Olduğunuz Spor Türü	n	X	SS	F	p	Tukey
Vefakârlık Düzeyleri	Vefakârlığa İnanma	(a) Takım Sporları	92	4,07	,937	4,086	,018*	c>a
		(b) Bireysel Sporlar	86	4,09	,848			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	4,33	,682			
	Sözünde Durma	(a) Takım Sporları	92	4,31	,903	2,522	,082	
		(b) Bireysel Sporlar	86	4,40	,690			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	4,52	,575			
	Yakınlara Vefa	(a) Takım Sporları	92	4,24	,829	,573	,564	
		(b) Bireysel Sporlar	86	4,31	,686			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	4,34	,617			
	Yurttaşlık Değerlerine Vefa	(a) Takım Sporları	92	4,20	1,007	2,256	,106	
		(b) Bireysel Sporlar	86	4,16	,987			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	4,39	,813			
	Milli Değerlere Vefa	(a) Takım Sporları	92	4,43	,793	2,517	,082	
		(b) Bireysel Sporlar	86	4,43	,861			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	4,62	,687			
Arkadaşlara Vefa	(a) Takım Sporları	92	4,26	,798	,715	,490		
	(b) Bireysel Sporlar	86	4,32	,727				
	(c) Spor Yapmıyorum	156	4,38	,655				
Sadakat	(a) Takım Sporları	92	4,30	,920	,121	,886		
	(b) Bireysel Sporlar	86	4,24	,998				
	(c) Spor Yapmıyorum	156	4,29	,866				
Vefakârlık Toplam	(a) Takım Sporları	92	4,25	,760	1,934	,146		
	(b) Bireysel Sporlar	86	4,27	,636				
	(c) Spor Yapmıyorum	156	4,39	,542				
Kindarlık Duygu Durumu	İntikam Alma	(a) Takım Sporları	92	2,30	,885	2,146	,119	
		(b) Bireysel Sporlar	86	2,59	1,029			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	2,41	,945			
	Küçük Düşürme İsteği	(a) Takım Sporları	92	3,03	,832	2,546	,080	
		(b) Bireysel Sporlar	86	3,27	,792			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	3,19	,655			
	Affetmeme	(a) Takım Sporları	92	3,01	,619	,456	,634	
		(b) Bireysel Sporlar	86	3,07	,590			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	3,00	,594			
	Yapılan unutmamama kötülüğü	(a) Takım Sporları	92	1,93	1,078	,585	,558	
		(b) Bireysel Sporlar	86	2,08	1,100			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	1,94	1,114			
	Kindarlık Toplam	(a) Takım Sporları	92	2,62	,635	2,027	,133	
		(b) Bireysel Sporlar	86	2,82	,685			
		(c) Spor Yapmıyorum	156	2,70	,636			

Tablo 7 de katılımcıların yapmış olduğu spor türü değişkenlerine göre vefakârlık düzeyi ölçeği vefakârlığa inanma alt boyutunda ($p=,018$) anlamlı farklılık olduğu diğer

alt boyutlar ve kindarlık duygu durumları ölçeği alt boyutlarında istatistiksel olarak herhangi bir anlam olmadığı ($p>0,05$) görülmektedir.

Tablo 8.

Katılımcıların Kindarlık Duygu Durumları İle Vefakârlık Düzeylerinin Alt Boyut Ve Toplam Puanlarının Sporculuk Süresi Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Sporculuk Süresi	n	X	SS	F	p	Anlamlı Fark
Vefakârlık Düzeyleri	Vefakârlığa İnanma	(a) 1-3 yıl	66	3,93	,982	4,177	,006*	d>a
		(b) 4-6 yıl	69	4,13	,820			
		(c) 7-9 yıl	43	4,17	,851			
		(d) Spor Yapmıyorum	156	4,34	,680			
	Sözünde Durma	1-3 yıl	66	4,31	,823	1,826	,142	
		4-6 yıl	69	4,34	,801			
		7-9 yıl	43	4,41	,800			
		Spor Yapmıyorum	156	4,52	,575			
	Yakınlara Vefa	1-3 yıl	66	4,30	,681	,478	,698	
		4-6 yıl	69	4,23	,845			
		7-9 yıl	43	4,28	,745			
		Spor Yapmıyorum	156	4,35	,619			
	Yurttaşlık Değerlerine Vefa	1-3 yıl	66	4,14	,957	1,697	,167	
		4-6 yıl	69	4,15	1,015			
		7-9 yıl	43	4,30	1,021			
		Spor Yapmıyorum	156	4,39	,818			
	Milli Değerlere Vefa	1-3 yıl	66	4,37	,840	1,908	,128	
		4-6 yıl	69	4,46	,786			
		7-9 yıl	43	4,48	,871			
		Spor Yapmıyorum	156	4,62	,687			
	Arkadaşlara Vefa	1-3 yıl	66	4,30	,772	,540	,655	
		4-6 yıl	69	4,26	,708			
		7-9 yıl	43	4,30	,848			
		Spor Yapmıyorum	156	4,38	,654			
Sadakat	1-3 yıl	66	4,41	,817	,855	,465		
	4-6 yıl	69	4,16	1,027				
	7-9 yıl	43	4,25	1,006				
	Spor Yapmıyorum	156	4,28	,874				
Vefakârlık Toplam	1-3 yıl	66	4,24	,681	1,520	,209		
	4-6 yıl	69	4,24	,709				
	7-9 yıl	43	4,30	,737				
	Spor Yapmıyorum	156	4,40	,540				
İntikam Alma	1-3 yıl	66	2,61	1,042	1,044	,373		
	4-6 yıl	69	2,34	,884				
	7-9 yıl	43	2,37	,951				
	Spor Yapmıyorum	156	2,40	,947				
Küçük Düşürme İsteği	1-3 yıl	66	3,18	,857	,235	,872		
	4-6 yıl	69	3,11	,848				
	7-9 yıl	43	3,15	,729				
	Spor Yapmıyorum	156	3,19	,655				
Affetmeme	1-3 yıl	66	3,06	,651	,239	,869		
	4-6 yıl	69	3,03	,638				
	7-9 yıl	43	3,05	,474				
	Spor Yapmıyorum	156	2,99	,593				
Yapılan kötülüğü unutmamama	1-3 yıl	66	2,06	1,130	,175	,913		
	4-6 yıl	69	1,99	1,061				
	7-9 yıl	43	1,95	1,090				
	Spor Yapmıyorum	156	1,94	1,114				
Kindarlık Toplam	1-3 yıl	66	2,79	,723	,504	,680		
	4-6 yıl	69	2,67	,663				
	7-9 yıl	43	2,69	,567				
	Spor Yapmıyorum	156	2,69	,637				

(p<0.05) *

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların spor süreleri değişkenlerine göre vefakârlık düzeyi ölçeği vefakârlığa inanma alt boyutunda ($p=0,006$) anlamlı farklılık olduğu

diğer alt boyutlar ve kindarlık duygu durumları ölçeği alt boyutlarında istatistiksel açıdan herhangi bir anlamlı farkın olmadığı ($p>0,05$) görülmektedir.

Tablo 9.

Katılımcıların Kindarlık Duygu Durumları İle Vefakârlık Düzeylerinin Alt Boyut Ve Toplam Puanlarının Eğitim Görülen Fakülte Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Ölçek	Alt Boyutlar	Eğitim Görülen Fakülte	n	X	SS	F	p	Anlamlı Fark
Vefakârlık Düzeyleri	Vefakârlığa İnanma	(a) Spor Bilimleri	147	3,95	,917	5,213	,001*	b,c,e>a
		(b) Sağlık Bilimleri	66	4,32	,702			
		(c) Eğitim Fakültesi	57	4,49	,488			
		(d) Mühendislik F.	33	4,27	,842			
		(e) İktisat Fak.	31	4,48	,576			
	Sözünde Durma	(a) Spor Bilimleri	147	4,28	,812	3,745	,005*	b,c,e>a
		(b) Sağlık Bilimleri	66	4,53	,597			
		(c) Eğitim Fakültesi	57	4,64	,417			
		(d) Mühendislik F.	33	4,39	,839			
		(e) İktisat Fak.	31	4,58	,559			
	Yakınlara Vefa	(a) Spor Bilimleri	147	4,22	,813	1,321	,262	
		(b) Sağlık Bilimleri	66	4,39	,687			
		(c) Eğitim Fakültesi	57	4,41	,441			
		(d) Mühendislik F.	33	4,27	,627			
		(e) İktisat Fak.	31	4,38	,548			
	Yurttaşlık Değerlerine Vefa	(a) Spor Bilimleri	147	4,07	1,001	4,047	,003*	c>a
		(b) Sağlık Bilimleri	66	4,41	,923			
		(c) Eğitim Fakültesi	57	4,56	,616			
		(d) Mühendislik F.	33	4,49	,851			
		(e) İktisat Fak.	31	4,22	,859			
	Milli Değerlere Vefa	(a) Spor Bilimleri	147	4,38	,853	2,626	,065	
		(b) Sağlık Bilimleri	66	4,65	,698			
		(c) Eğitim Fakültesi	57	4,70	,534			
		(d) Mühendislik F.	33	4,61	,649			
		(e) İktisat Fak.	31	4,45	,875			
Arkadaşlara Vefa	(a) Spor Bilimleri	147	4,20	,781	2,299	,059		
	(b) Sağlık Bilimleri	66	4,38	,690				
	(c) Eğitim Fakültesi	57	4,50	,481				
	(d) Mühendislik F.	33	4,43	,733				
	(e) İktisat Fak.	31	4,41	,714				
Sadakat	(a) Spor Bilimleri	147	4,12	1,012	2,558	,039*	c>a	
	(b) Sağlık Bilimleri	66	4,34	,949				
	(c) Eğitim Fakültesi	57	4,53	,674				
	(d) Mühendislik F.	33	4,45	,623				
	(e) İktisat Fak.	31	4,28	,893				
Vefakârlık Toplam	(a) Spor Bilimleri	147	4,17	,725	4,401	,002*	c>a	
	(b) Sağlık Bilimleri	66	4,42	,584				
	(c) Eğitim Fakültesi	57	4,53	,345				
	(d) Mühendislik F.	33	4,38	,636				
	(e) İktisat Fak.	31	4,40	,538				
Kindarlık Duygu Durumu	İntikam Alma	(a) Spor Bilimleri	147	2,49	,957	4,405	,002*	a,d,e>c
		(b) Sağlık Bilimleri	66	2,30	,840			
		(c) Eğitim Fakültesi	57	2,08	,744			
		(d) Mühendislik F.	33	2,74	1,082			
		(e) İktisat Fak.	31	2,69	1,174			
	Küçük Düşürme İsteği	(a) Spor Bilimleri	147	3,11	,860	3,347	,019	
		(b) Sağlık Bilimleri	66	3,21	,600			
		(c) Eğitim Fakültesi	57	3,09	,623			
		(d) Mühendislik F.	33	3,27	,606			
		(e) İktisat Fak.	31	3,34	,786			

Affetmeme	(a) Spor Bilimleri	147	3,06	,625			
	(b) Sağlık Bilimleri	66	3,00	,548			
	(c) Eğitim Fakültesi	57	2,87	,486			
	(d) Mühendislik F.	33	3,07	,703	,988	,414	
	(e) İktisat Fak.	31	3,11	,634			
Yapılan kötülüğü unutmamama	(a) Spor Bilimleri	147	2,07	1,081			
	(b) Sağlık Bilimleri	66	1,86	1,081			
	(c) Eğitim Fakültesi	57	1,57	,820	3,659	,006*	a,e>c
	(d) Mühendislik F.	33	2,11	1,104			
	(e) İktisat Fak.	31	2,38	1,440			
Kindarlık Toplam	(a) Spor Bilimleri	147	2,74	,672			
	(b) Sağlık Bilimleri	66	2,66	,590			
	(c) Eğitim Fakültesi	57	2,47	,453	3,525	,008*	d,e>c
	(d) Mühendislik F.	33	2,87	,703			
	(e) İktisat Fak.	31	2,92	,801			

(p<0.05)

Tablo 9 incelendiğinde katılımcıların eğitim gördükleri fakülte değişkenlerine göre vefakârlık düzeyi ölçeği vefakârlığa inanma (p=0,001), sözünde durma (p=0,005), yurttaşlık değerlerine vefa (p=0,003), sadakat (p=0,039) ve vefakârlık toplamı (p=0,002) ile kindarlık duygu durumu ölçeği intikam alma (p=0,002) ve yapılan kötülüğü unutmamama (p=0,006) ile kindarlık toplamında anlamlı farklılıklar olduğu; diğer alt boyutlarda istatistiksel olarak herhangi bir anlam olmadığı (p>0,05) görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç

Üniversite öğrencilerinde sporun ve farklı değişkenlerin kindarlık duygu durumları ile vefakârlık düzeylerine etkisinin ortaya çıkarılması amaçlanan bu çalışma sonucunda öğrencilerin cinsiyetlerine göre vefakârlık düzeylerinde sözünde durma alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir (p<0,05). Ortaya çıkan bu sonuçlara göre kadın öğrencilerin sözde durma durumlarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre vefa düzeyinde vermiş oldukları sözde daha fazla durdukları bunun nedeninin ise yapı gereği kadınların daha duygusal olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Katılımcıların kindarlık duygu durumlarının cinsiyetlerine göre karşılaştırılması sonucunda, intikam alma ve yapılan kötülüğü unutmama alt boyutları ile genel kindarlık tutumlarında anlamlı farklılıklar vardır (p<0,05). Elde edilen bu sonuçlar, erkeklerin kadınlara oranla daha fazla kindarlık duygusuna sahip olduklarını göstermektedir. Erkeklerin kadınlara göre yüksek düzeyde kindarlık duygusuna sahip olmaları, erkeklerin sosyal rolleri gereğince çocuk yaşlardan itibaren her konuda güçlü olmaları gerektiği algısının oluşturulması ve bu durumun kişilerde daha egoist yaklaşımlarda bulunmalarına neden olduğundan dolayı güç gösterisi durumlarında yaşamış oldukları çatışmalar ve mücadelelerden kaynaklanıyor olabilir. Türker'in (2021)

üniversite öğrencileri üzerinde tamamladığı çalışmasında, erkeklerin sosyal kontrol ve sosyal beceri açısından kız öğrencilere kıyasla anlamlı düzeyde yüksek değerlere sahip olması bu durumu destekler niteliktedir. Kin duygusu düşmanlık ve öfke duygularını tetikleyerek saldırganlığa yol açabilmektedir (Ersanlı, 2012). Yaşadığımız kültürde öfkenin, saldırganlığın ve düşmanlık gibi duyguların erkekler tarafından dışavurumunun daha fazla olduğu kadınların ise bu duygular yönünden daha pasif olduğu dikkate alındığında ortaya çıkan bu bulgu şaşırtıcı olmayacaktır. Tirkay Gökse (2018) tarafından yapılan tezde erkeklerin kadınlardan daha yüksek düzeyde kindarlık duygusuna sahip oldukları sonucuna ulaşmıştır. Yılmaz (2019) da kindarlığın demografik faktörle ilişkisini araştırdığı çalışmada, erkeklerin kindarlık duygularının kadınlara oranla daha yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca, Marcus ve arkadaşları (2014) ile Rodgers ve Dahling'in (2018) araştırmasında erkek katılımcıların kadın katılımcılardan daha kindar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu çalışmalardaki bulgular çalışmamızdakilerle örtüşmektedir.

Araştırma sonuçlarının aksine Varol Bilgin (2021) kindarlık ile örgütsel sessizlik algıları arasındaki ilişki incelediği çalışmada, kadın ve erkek katılımcılar arasında kindarlık duygu durumunda anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Katılımcıların spor yapma durumlarına göre vefakârlık düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, Vefakârlığa inanma, sözünde durma ve milli değerlere vefa alt boyutları ile genel vefakârlık düzeylerinde anlamlı farklılıklara rastlanmıştır (p<0,05). Bu sonuçlar, spor yapmayanların spor yapanlara göre vefakârlığa daha fazla inandıkları, daha fazla sözlerinde durdukları, milli değerlere daha fazla vefa gösterdikleri ve genel olarak daha vefakâr oldukları söylenebilir.

Katılımcıların spor yapma durumlarına göre kindarlık duygu durumlarının karşılaştırılması sonucunda, incelenen gruplar

arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Bu durum spor yapan öğrenciler ile spor yapmayan öğrencilerin benzer düzeyde kindarlık duygusuna sahip oldukları söylenebilir. Bu doğrultuda üniversite öğrencilerinin spor yapma durumlarının kindarlık düzeylerine etkide bulunmadığı tespit edilmiştir.

Katılımcıların yaş durumlarına göre vefakârlık ile kindarlık duygu durumlarının karşılaştırıldığında gruplar arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Bu durum, yaşın vefakârlık ve kindarlık duygusuna bir etkide bulunmadığının göstergesidir. Bulmuş olduğumuz sonuçların aksine Yılmaz'ın (2019) yaptığı çalışmada yaşlı bireylerin gençlerden daha kindar olduğu saptanırken, Marcus ve arkadaşlarının (2014) çalışmasında ise genç bireylerin yaşlılardan daha kindar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Katılımcıların sınıf düzey durumlarına göre vefakârlık durumlarının karşılaştırılması sonucunda, vefakârlığa inanma alt boyutunda anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Elde edilen sonuçlara göre 1. sınıftaki katılımcıların 2. sınıftaki katılımcılara oranla daha yüksek düzeyde vefakârlığa inandıkları söylenebilir.

Katılımcıların sınıf düzey durumlarına göre kindarlık duygu düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda intikam alma ile küçük düşürme isteği alt boyutlarında herhangi bir anlamlı farkın olmadığı görülmüştür ($p<0,05$). Bulunan bu sonuca göre 2. Sınıftaki öğrencilerin 4. Sınıftaki öğrencilere oranla daha yüksek düzeyde intikam alma duygusuna sahip oldukları söylenebilir. Yine küçük düşürme isteği durumlarına göre 1. Sınıftaki öğrencilerin 3. Sınıftaki öğrencilere oranla daha düşük düzeyde olduğu söylenebilir. Ortaya çıkan sonuç doğrultusunda sınıf düzeyi ilerledikçe karşındakine yaşatacağı küçük düşürücü durumların sonucunun ne boyutta olduğunu önceden görüp bu durumu en baştan yapmadığı düşünülebilir.

Katılımcıların yapmış oldukları spor türüne göre vefakârlık düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, vefakârlığa inanma alt boyutunda gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p<0,05$). Elde edilen bulgulara göre, spor yapmayan öğrencilerin takım sporu ile uğraşan öğrencilere oranla daha yüksek düzeyde vefakârlığa inandıkları söylenebilir.

Katılımcıların yapmış oldukları spor türüne göre kindarlık durumlarının karşılaştırılması sonucunda, gruplar arasında herhangi bir anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Buna göre, katılımcıların yapmış oldukları spor türünün kindarlık

duyguları üzerinde bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Katılımcıların spor yapma süre durumlarına göre vefakârlık durumlarının karşılaştırılması sonucunda, vefakârlığa inanma alt boyutunda gruplar arasında herhangi bir farklılık rastlanmıştır ($p<0,05$). Elde edilen sonuçlara göre, spor yapmayan katılımcıların 1-3 yıl spor yapan katılımcılara oranla daha yüksek düzeyde vefakârlığa inandıkları söylenebilir.

Öğrencilerin spor yapma süre durumlarına göre kindarlık durumlarının karşılaştırılması sonucunda, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farka rastlanmamıştır ($p>0,05$). Buna doğrultuda, katılımcıların kindarlık düzeyleri üzerine spor yapma sürelerinin bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Katılımcıların eğitim gördükleri fakülterlere göre vefakârlık düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, vefakârlığa inanma, sözünde durma, yurttaşlık değerlerine vefa ve sadakat alt boyutları ile genel vefakârlık düzeylerinde gruplar arasında anlamlı farklılıklara rastlanmıştır ($p<0,05$). Ortaya çıkan bu sonuçlara göre spor bilimleri fakültelerinde eğitim gören katılımcıların vefakârlık düzeylerinin daha düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Genel vefakârlık düzeyleri incelendiğinde eğitim bilimleri fakültelerinde öğrenim gören katılımcıların spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören katılımcılara oranla daha yüksek düzeyde vefakârlık duygusuna sahip oldukları söylenebilir. Spor bilimleri fakültelerindeki öğrencilerin, sporla uğraştıklarından dolayı bağımsızlık, özgüven ve öz yeterliliklerinin diğer fakültelerdekilere oranla daha yüksek düzeyde olmasından dolayı vefakârlık durumlarının düşük düzeyde olduğu sonucu çıkmış olabilir.

Katılımcıların eğitim gördükleri fakülterlere göre kindarlık düzeylerinin karşılaştırılması sonucunda, intikam alma ve yapılan kötülüğü unutmama alt boyutları ile genel kindarlık düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Ortaya çıkan sonuçlara göre, intikam alma alt boyutunda spor bilimleri fakültesi, mühendislik fakültesi ile iktisat fakültelerindeki öğrencilerin eğitim fakültesindekilere oranla, yapılan kötülüğü unutmama alt boyutunda spor bilimleri ile iktisat fakültelerindeki katılımcıların eğitim fakültesindekilere oranla ve genel kindarlık durumlarında mühendislik fakülteleri ile iktisat fakültelerindeki öğrencilerin eğitim fakültesindeki öğrencilere oranla daha yüksek olduğu söylenebilir. Literatürde bu sonuçları destekler nitelikte Tirkayi Göksu (2018) yapmış olduğu çalışmada üniversite öğrencilerinin farklı fakülterde öğrenim görmesinin kindarlık duygu durumlarını etkilediği sonucuna

ulaşmıştır.

Sonuç olarak, sporun üniversite öğrencilerinde hem vefakârlık hem de kindarlık duygu durumunda herhangi bir anlam ifade etmediği tespit edilmiştir. Araştırmacılara yapılacak çalışmalarda kindarlık duygu durumunu etkileyecek farklı değişkenlerin araştırılması önerilmektedir.

Etik Komite Onayı: Etik Kurul Onayı Atatürk Üniversitesi Etik Kurulu'ndan (Tarih: 26.08.2022, Sayı: E-70400699-000-2200253722) Alınmıştır.

Katılımcı Onamı: Bu çalışmaya katılan katılımcılardan onam alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir, Tasarım, Denetleme, Kaynaklar, Malzemeler Veri Toplanması ve/veya İşlemesi, Analiz ve/veya Yorum, Literatür Taraması, Yazıyı Yazan, Eleştirel İnceleme: B.T., M.E.K., İ.U., M.T

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek olmadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval: Ethics Committee Approval was obtained from Atatürk University Ethics Committee (Date: 26.08.2022, Number: E-70400699-000-2200253722).

Informed Consent: Written informed consent was obtained from participants who participated in this study.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept, Design, Supervision, Resources, Materials, Data Collection and/or Processing, Analysis and/or Interpretation, Literature Search, Writing Manuscript, Critical Review: B.T., M.E.K., İ.U., M.T

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynakça

- Berry, J. W., Worthington, E. L., O'Connor, L. E., Parrott, L., & Wade, N. G. (2005). Forgiveness, vengeful rumination, and affective traits. *Journal of Personality, 73*(1), 183-225.
- Creswell, J. W. (2013). Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları araştırma deseni. (Hacıömeroğlu, G. Çev.) Eğitim Kitab.
- Ersanlı, K. & Göksü, T. (2018). *Üniversite öğrencilerinin kindarlık duygu durumu ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Ersanlı, K. (2012). *Düşündüklerim ve paylaştıklarım*. DH Basın Yayın.
- Gündüz, Y. ve Balyer, A. (2011). Eğitimde ödül ile cezanın yeri ve buna ilişkin alternatifi yaklaşımlar. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 40*, 10-23.

- Karasar, N. (1984). Bilimsel araştırma metodu. *Hacetepe Taş Kitapçılık*, 1754- 1755.
- Kıral, B., & Nayır, F. (2019). Akademisyen görüşlerine göre akademide kin tutma. *Journal of Higher Education/Yükseköğretim Dergisi, 9*(3).
- Marcus, D. K., Zeigler-Hill, V., Mercer, S. H., & Norris, A. L. (2014). The psychology of spite and the measurement of spitefulness. *Psychological Assessment, 26*(2), 563.
- Merriam-Webster, (2017). "The definition of loyalty" Çevrim-içi: <https://www.merriamwebster.com/dictionary/loyalty>, Erişim tarihi: 14 Temmuz 2022.
- Moyer, K. H., McEvoy, J. P., Mabe, P. A., Buchanan, E., Venkatesan, A., & Buckley, P. F. (2017). Prioritizing harm. *Journal of Personality Assessment, 99*(1), 78-82.
- Mutçalı, S. (1995). Arapça Türkçe sözlük (Dağarcık Yayınları) "vefa", 999-1000.
- Namlı, S. & Buzdağlı, Y. (2020). Aktif sporcuların yaralanma sonrası kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 25*(4), 469-480.
- Özkul, R., Doğan, Ü., Abdurrezzak, S., & Yıldızbaş Varol, Y. (2022). Öğretmenlerin yönetsel kindarlık algıları ve örgütsel yabancılaşmaları arasındaki ilişkinin incelenmesi, *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 54*, 1095-1111.
- Rodgers, C., & Dahling, J. J. (2018). Self-regulatory correlates of spitefulness. *Personality and Individual Differences, 123*, 257-259.
- Rogier, G., & Garofalo, C. (2017). The Role Of Spitefulness in Personality Disorders: Toward A better comprehension of the cluster B, *European Psychiatry, 41*, S591-S591.
- TDK. (2022). <https://sozluk.gov.tr/>
- Tirkayı Göksu, Y. (2018). *Üniversite öğrencilerinin kindarlık duygu durumu ile yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Tozoğlu, E. & Dursun, M. (2020). Spor bilimlerinde bilimsel araştırma süreci, (Editör; Gökmen, Ö. Spor & Bilim), Efe Akademi Yayınevi. S.7-23.
- Türker Ü., Gacar A., Karahüseyinoğlu M. F. (2021). Yükseköğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeyleri üzerine bir araştırma: Bayburt Üniversitesi örneği. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi, 2*(2), 92-107.
- Varol Bilgin, K. (2021). *Okul müdürlerinin kindarlık davranışları ile öğretmenlerin sessizlik algıları arasındaki ilişki*. [Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Velotti, P., Garofalo, C., Bottazzi, F. & Caretti, V. (2017). Utanç yüzleri: benlik saygısı, duygu düzenleme, saldırganlık ve esenlik için çıkarımlar. *Psikoloji Dergisi, 151* (2), 171-184.
- Yeğin, H. İ. (2017). Vefakârlık ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 5*(9), 119-132.
- Yılmaz, H. (2019). Kindarlık ölçeğinin türk kültürüne uyarlanması ve kindarlığın demografik faktörlerle ilişkisi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 10*(1), 50-66.

Extended Abstract

Introduction

As a social being, a person's behaviors based on his/her personality affect not only himself/herself but also the society in which he/she lives. People's physical and mental characteristics gain meaning and functionality as a result of their relations with their environment. Fidelity, which is one of the moral and religious values that give people positive personality traits, is not to forget good deeds, to do good to those who do good, and at least to remember goodness and goodness. In other words, loyalty is defined as a concept that is reflected in both one's thoughts and actions. Vindictiveness, which is expressed as the state of being vindictive, is defined as the feeling of anger or dislike that a person feels because of what they have done in the past. The feelings of loyalty and vindictiveness can vary from situation to situation. While a person exhibits a loyal approach to some situations, events, facts and people, he/she can be quite vindictive towards people in situations and events that contradict his/her values and thoughts. A person's family, social environment, socio-economic status and lifestyle can affect these feelings. The known sociological and psychological effects of sports have been reported many times in the literature to have a positive effect on young people. In this direction, this study was conducted to examine the effect of sports on the attitudes and behaviors of university students towards their loyalty and spitefulness, since they will shape our future in many fields such as economy, education, health, security, technology, culture, sports and so on.

The hypotheses of this research, which was conducted in the general survey model, are as follows;

H1: The gender of the students affects the level of vindictiveness and loyalty.

H2: Students' level of doing sports affects the level of vindictiveness and loyalty.

H3: Age of the students affects the level of vindictiveness and loyalty.

H4: Students' class status affects the level of vindictiveness and loyalty.

H5: The type of sport practiced by the students affects the level of vindictiveness and loyalty.

H6: The number of years the students have been doing sports affects the level of vindictiveness and loyalty.

H7: The faculties of the students affect the level of vindictiveness and loyalty.

Method

The research group of the study consists of 334 students (175 female and 159 male) randomly selected from the Faculties of Sport Sciences, Economics and Administrative Sciences, Health Sciences, Education and Engineering.

A questionnaire was used as a data collection tool in the study. The questionnaire consists of three parts. These are Personal Information Form: In order to collect personal information about the students; It consists of questions prepared by the researcher such as gender, age, sporting status, faculty of education, class, type of sport, duration of sport.

Vindictiveness Mood Scale: Developed by Ersanlı and Göksü (2018), the "Spitefulness Emotion State" (SVS) scale has a total of 21 items, 4 sub-dimensions and is scored in 5-point Likert format.

Loyalty Scale: The "Loyalty Scale" developed by Yeğın (2017) is a 5-point Likert scale consisting of 36 items and 7 sub-dimensions.

The data collected from the students participating in the study were statistically analyzed with the "SPSS v26.0" program. The normality test of the data obtained was performed and it was determined that the data were normally distributed. In order to determine the personal status of the participants, frequency analysis, t-test in independent groups, one-way variance analysis and Tukey test were applied to determine from which group the significant difference originated as a result of this analysis and the significance level ($p < 0.05$) was taken.

Results

As a result of this study, which aimed to reveal the effects of sports and different variables on the vindictiveness emotional states and loyalty levels of university students, it was determined that there were statistically significant differences in the sub-dimension of keeping promises in the loyalty levels of students according to their gender ($p < 0.05$). According to these

results, it is seen that female students have higher levels of keeping their promises than male students. In this direction, it is thought that female participants stand more on the promise they have given at the level of loyalty than male participants, and the reason for this is thought to be due to the fact that women are more emotional due to their structure.

As a result of the comparison of the participants' feelings of vindictiveness according to their gender, there are significant differences in the sub-dimensions of taking revenge and not forgetting the evil done and in general vindictiveness attitudes ($p < 0.05$). These results show that men have more feelings of vindictiveness than women. The fact that men have a higher level of vindictiveness compared to women may be due to the conflicts and struggles they have experienced in situations of show of power due to the creation of the perception that men should be strong in everything from childhood in accordance with their social roles and this situation causes them to have more egoistic approaches.

As a result of the comparison of the loyalty levels of the participants according to their sporting status, significant differences were found in the sub-dimensions of believing in loyalty, keeping promises, loyalty to national values and general loyalty levels ($p < 0.05$).

As a result of the comparison of the vindictiveness levels of the participants according to their faculties of education, it is seen that there are significant differences between the sub-dimensions of taking revenge and not forgetting the evil done and the general vindictiveness levels ($p < 0.05$). According to the results, it can be said that in the sub-dimension of taking revenge, the students in the faculties of sports sciences, engineering and economics are higher than the students in the faculties of education, in the sub-dimension of not forgetting the evil done, the participants in the faculties of sports sciences and economics are higher than the students in the faculties of education, and in general vindictiveness, the students in the faculties of engineering and economics are higher than the students in the faculties of education.